

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse:

Vår referanse:
2021/1604-39-
Q65

Saksbehandler:
Lennarth Kvernmo

Dato:
18.09.2023

Innspill til Svalbardmeldingen fra flyplassutvalget i Longyearbyen

Flyplassutvalget i Longyearbyen er et samarbeidsorgan der formålet er å bidra/påvirke til at den fellesressurs som lufthavnen representerer, skal utvikles og markedsføres til det beste for befolkning og næringsliv på Svalbard innenfor rammene av norsk svalbardpolitikk. Flyplassutvalget skal bevirke til at Svalbard lufthavn Longyearbyen får riktig status og arbeide for etablere kontakt med samferdselsorganisasjoner.

Medlemmer i Flyplassutvalget er Longyearbyen lokalstyre, Lokalstyret og representanter fra næringslivet og UNIS. Sysselmesteren og Avinor har observatørstatus.

Bakgrunn

Norge har i gjeldende melding om Svalbard satt mål om å sikre norsk tilstedeværelse på øygruppen Svalbard. Regjeringen peker gjennom Meld.St. 32 (2015-2016) og regjeringens strategi for innovasjons- og næringsutvikling på tilrettelegging for eksisterende og ny virksomhet som understøtter de svalbardpolitiske målene. Regjeringen har også uttalte mål om viktigheten av å opprettholde et norsk samfunn i Longyearbyen ved at Longyearbyen også fremover skal være et attraktivt og levedyktig lokalsamfunn for familier. Gjennom statlige mål i nasjonale klimaplaner peker regjeringen også på reduksjon av klimautslipp fra transport og logistikksektoren som avgjørende for å nå Norges klimamål. Det svalbardpolitiske målet om opprettholdelsen av et norsk samfunn på øygruppen, sammen med offentlig tilrettelegging for lokal norsk næringsutvikling oppfylles gjennom Longyearbyen samfunnet. Flytilbudet for norske fastboende og næringsliv på øygruppen er sammen med behov for maritim transport en helhetlig «livsnerve». Denne «livsnerven» bidrar indirekte til understøttelsen av et norsk familiesamfunn i Longyearbyen inkludert den lokale verdiskapningen i næringslivet. Flytilbudet for fastboende, lokalt næringsliv kan dermed tilskrives å påvirke norsk lokal verdiskapning og bolyst, dermed også statlige mål om familiesamfunn og verdiskapning.

Lokale behov

Flyplassutvalget i Longyearbyen støtter Longyearbyen lokalstyres arbeid med å få tilpasset rammebetingelser for luftfarten som påvirker samfunns- og næringsutvikling i Longyearbyen. I forhold til regjeringens arbeid med ny melding om Svalbard, mener flyplassutvalget at regjeringen bør utrede tiltak som sikrer nødvendige rammer for ivaretagelse av flere lokale behov som eksisterer innenfor transport og logistikk både maritimt, i luftfarten og på vei i Longyearbyen.

Flyplassutvalget mener at det eksisterer flere nasjonale reguleringer og rammebetingelser som kan være anvendbare for å understøtte mål om familiesamfunn og lokal verdiskapning. Slike reguleringer vil kunne ha stor nytte for Svalbardpolitikken og sikre både nasjonale og lokale rammer for utviklingen av transport og logistikkbehovene lokalt.

- En modell for regional flyrutestøtte (FOT rute) som subsidierer flyforbindelser til-fra Svalbard for norske fastboende på Svalbard. Regjeringen må sørge for en reduksjon av dagens billettpriser og å styrke rutetilbudet, dette er avgjørende for å bevare lokale arbeidsplasser og opprettholde dagens bosetting. Det kan tenkes at det også her bør gjennomføres en samordning av offentlige innkjøp av flyfrakt tjenester, nettopp for å holde de offentlige kostnadene for transportaktivitet nede på et akseptabelt nivå. Flyprisene har økt kraftig det siste året og påvirker familiesamfunnet, lokal verdiskapning og offentlig virksomhet negativt. Dagens sivile flytjenester til-fra Svalbard er heller ikke underlagt reguleringer mht å levere på nasjonale klimamål.
- En modell for kystroteavtalen for Svalbard, vil sikre å samordne offentlige innkjøp av transport og logistiktjenester for Svalbard, samtidig som at det er behov for å få utredet om større samordning kan sikre tilpasning til nasjonale klimamål, i første omgang mht å samkjøre gods, mennesker og avfall på en maritim rute til-fra fastlandet. På lengre sikt, kan det være aktuelt å regulere samt stimulere til nullutslippsfremdrift og innovasjon på deler av transportsektoren (autonomi) på de maritime båtrotene.
- Det er behov for en nasjonal plan som beskriver hvordan luftfarten til-fra Svalbard skal utvikles for å sikre flytjenester som ivaretar nasjonale og lokale mål, klimamål, bolyst, bli lyst, lokal verdiskapning, norsk suverenitet (stabilitet og ro) og sikkerhet og beredskap i tråd.

Regjeringen oppfordres i arbeidet med den nye Svalbardmeldingen til å bidra sammen med Longyearbyen lokalstyre og næringslivet i arbeidet med å utvikle et nødvendig kunnskapsgrunnlag for å styrke effektiv, rasjonell og bærekraftig transport og logistikk i tilknytning til Longyearbyen.

Flyplassutvalget ønsker å legge til at AVINOR Svalbard lufthavn Longyearbyen i dag har ca. 10 ukentlige avganger/ankomster på vinterrutene med rutefly.

Aktørene i flyplassutvalget stiller seg gjerne til rådighet i arbeidet med Svalbardmeldingen ved behov.

Med vennlig hilsen

På vegne av flyplassutvalget samt miljø- og næringsutvalget i Longyearbyen lokalstyre

Stein-Ove Johannessen
leder i miljø- og næringsutvalget
leder i flyplassutvalget for Longyearbyen

Lennarth Kvernmo
Næringssjef

Dokumentet er ekspedert elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg

- 1 Saksprotokoll Flyplassutvalget - innspill til ny svalbardmelding
- 2 Vedtekter for Flyplassutvalget Svalbard lufthavn vedtatt 21.3.2018

Mottakertabell
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET